

Stichting
Pensioenfonds
ANWB
in liquidatie

Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie
Wassenaarseweg 220
2596 EC Den Haag

Ingeschreven in het Handelsregister van
de Kamer van Koophandel onder nummer 40408890

Verslag over het boekjaar
1-1-2020 t/m 31-12-2020

Inhoud

	Pagina
Voorwoord van de voorzitter	5
College van vereffenaars en organisatie	7
Meerjarenoverzicht	11
Verslag van het college van vereffenaars	
Statutaire doelstelling	13
Missie, visie en strategie	13
Compliance Officer	
Rapport van de Compliance Officer	21
Raad van Toezicht	
Verslag van de raad van toezicht	23
Reactie van het college van vereffenaars	25
Verantwoordingsorgaan	
Oordeel van het verantwoordingsorgaan	27
Reactie van het college van vereffenaars	27
Gebeurtenissen na balansdatum	29
Jaarrekening	
Balans per 31 december	32
Staat van baten en lasten	34
Kasstroomoverzicht	36
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	37
Toelichting op de balans per 31 december	42
Toelichting op de staat van baten en lasten	48
Resultaatbestemming	52
Risicoparagraaf	53
Overige gegevens	
Actuariële verklaring	60
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	62

Voorwoord van de voorzitter

Dit is het verslag over het boekjaar 2020 (hierna: het verslagjaar) van Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie. Het fonds is in liquidatie sinds 22 augustus 2019. In 2020 is die liquidatie verder vormgegeven. Alle verplichtingen en bezittingen van het fonds zijn per 1 januari 2020 overgedragen aan De Nationale APF. Daarmee stond 2020 in het teken van de overdracht van het fonds.

Alle voorbereidingen en de besluitvorming van deze overdracht is in 2019 afgerond. De daadwerkelijke overdracht heeft het fonds in het eerste half jaar van 2020 nog beziggehouden. Het bestuur (formeel het college van vereffenaars), de RvT en het Verantwoordingsorgaan hebben in die tijd gewerkt aan de afronding van het jaarwerk over 2019. Het fonds heeft gewerkt aan de daadwerkelijke overdracht.

De werkzaamheden van de ondersteuning van het college van vereffenaars is teruggebracht. De activiteiten van verschillende bestuurscommissies zijn in de loop van de eerste helft van 2020 ook teruggebracht. Na vaststelling van het jaarwerk heeft het college van vereffenaars de commissies opgeheven en een nieuwe commissie in het leven geroepen die zich bezig houdt met de liquidatie. De werkzaamheden van het fonds zijn immers sterk teruggelopen. Het fonds stond in 2020 nog wel onder toezicht van DNB en AFM, omdat de bezittingen en verplichtingen per 1 januari 2020 zijn overgedragen. Van de Raad van Toezicht en van het Verantwoordingsorgaan zijn in dit verslag een kort verslag van het intern toezicht en een verslag van de werkzaamheden opgenomen. Het fonds heeft per 1 januari 2020 alle pensioenverplichtingen overgedragen, maar het valt in 2020 nog wel onder wat bepaald is in de Pensioenwet. De Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie blijft bestaan tot alle werkzaamheden ten aanzien van het innen van de terug te vorderen dividendbelasting zal zijn afgerond.

Tot slot wil ik iedereen bedanken die in 2020 een bijdrage heeft geleverd aan het fonds.

Jaap Groen
Voorzitter Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie

College van vereffenaars en organisatie

Per 31 december 2020

College van vereffenaars

Namens de werkgever

J. (Jaap) Groen (77)	voorzitter
S.E. (Sophia) van Tol (54)	plaatsvervangend voorzitter

Namens de deelnemers

J.P. (Jan) Rijnveld (59)	secretaris
E.A. (Eliena) van der Velde (38)	

Namens de gepensioneerden

G.J.J.M. (Bert) Nollen (70)

Sleutelfunctiehouders (tot 1 januari 2020)

Actuarieaat:	J.A.M. (Joris) Dankers (44)
Internal audit:	S.E. (Sophia) van Tol (54) waarnemend
Risicobeheer:	E.A. (Eliena) van der Velde (38) waarnemend

Verantwoordingsorgaan

Namens de werkgevers

K.G. (Gert) den Heijer (56)
R. (Renate) Schrama (54)

Namens de deelnemers

J.J. (John) Alberts (62)	
E.A. (Ewoud) Benschop (54)	voorzitter
C.M. (Kees) de Regt (51)	
N.D. (Dieuwke) Vijselaar (37)	secretaris
J.C. (Jan) Vink (63)	

Namens de gepensioneerden

A.L. (Ton) Groenewege (74)
J. (Jaap) de Wever (64)

Raad van toezicht

H.M. (Henri) den Boer (52)	
J. (Janwillem) Bouma (58)	voorzitter
M.M. (Marien) de Lint (60)	

Bestuurscommissies

Balansrisico-adviescommissie tot 25 februari 2020

W.A.H. (Pim) Baljet (63)	
J. (Jaap) Groen (77)	voorzitter
R. (Ronald) Volders (42)	
R.J.X. (Roland) Wanders (61)	vicevoorzitter

Communicatiecommissie tot 1 januari 2020

H.W. (Henk) van Drunen (64)	
M.G.M. (Marina) Goosen (50)	
J.P. (Jan) Rijnveld (59)	voorzitter
F. (Françoise) Keulen (60)	
R.O. (Olivier) Visser (61)	

Pensioenuitvoeringscommissie tot 1 januari 2020

H.W. (Henk) van Drunen (64)	
M.G.M. (Marina) Goosen (50)	
G.J.J.M. (Bert) Nollen (70)	
J.P. (Jan) Rijnveld (59)	voorzitter

Risicocommissie tot 17 januari 2020

H.W. (Henk) van Drunen (64)	
M.H. (Mark) Rosenberg (57)	
E.A. (Eliena) van der Velde (38)	voorzitter

Jaarverslagcommissie tot 1 juni 2020

H.W. (Henk) van Drunen (64)	
S.E. (Sophia) van Tol (54)	voorzitter
E.A. (Eliena) van der Velde (38)	

Liquidatiecommissie vanaf 1 juli 2020

H.W. (Henk) van Drunen (64)	
J. (Jaap) Groen (77)	voorzitter
H. (Harmen) Hindriks (41)	
J.P. (Jan) Rijnveld (59)	

Geschillen- en klachtencommissie tot 1 januari 2020

O.J. (Onno) Bouman (54) voorzitter
H.T.M. (Rik) Vaessen (58)

Namens het verantwoordingsorgaan

J.J. (John) Alberts (62)
C.M. (Kees) de Regt (51)

Compliance officer

K.S. (Karst) van der Meulen (49)

Organisatie

Bestuursbureau	H.W. (Henk) van Drunen, directeur
Accountant	Ernst & Young Accountants LLP, Den Haag
Adviserend actuaris	AZL NV, Heerlen
Certificerend actuaris	Aon Nederland c.v., Eindhoven
Administrateur	AZL NV, Heerlen
Herverzekeraar	Leidsche Verzekering Maatschappij N.V, Gouda
Bestuursondersteuning	AZL NV, Heerlen
Fiduciair Manager en Strategisch Risico Adviseur	NN Investment Partners, Den Haag
Custodian	Caceis Bank Netherlands S.A.

Meerjarenoverzicht

	2020 ¹⁾	2019	2018	2017	2016
Aantallen					
Actieve deelnemers	0	3.364	3.556	3.579	3.762
Gewezen deelnemers	0	7.080	6.596	6.293	6.045
Pensioengerechtigden	0	2.340	2.296	2.196	2.075
Totaal	0	12.784	12.448	12.068	11.882
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Beleggingen voor risico pensioenfonds					
Belegd vermogen ²⁾	0	1.720.387	1.443.059	1.471.963	1.389.873
Beleggingsopbrengsten	-149	295.976	-33.915	76.926	124.359
Rendement inclusief rentehedge (in %)	0,0	20,3	-2,3	5,5	9,7
Rendement benchmark inclusief rentehedge (in %)	0,0	20,1	-2,7	4,8	11,0
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	0	48.831	43.518	45.661	45.906
Pensioenuitkeringen	-227 ³⁾	36.021	34.288	32.571	30.973
Reserves					
Algemene reserve	588	22.800	-44.161	14.317	-80.966
Reserve toeslagen	0	0	152	156	148
Totaal reserves	588	22.800	-44.009	14.473	-80.818

1) Vanwege de collectieve waardeoverdracht naar De Nationale APF zijn de cijfers over 2020 voor een groot deel niet meer van toepassing.

2) Het belegd vermogen betreft het totaal van de beleggingen voor risico pensioenfonds zoals weergegeven in de toelichting op de balanspost [1]. Daarnaast is er het pensioenvermogen dat mede dient ter bepaling van de dekkingsgraad. Het pensioenvermogen is het totaal van de activa op de balans minus de langlopende en kortlopende schulden, minus de toeslagenreserve en minus de overige voorziening. Dit is uiteraard gelijk aan de algemene reserve plus de technische voorzieningen. Als dit pensioenvermogen wordt gedeeld door de technische voorzieningen resulteert daaruit de dekkingsgraad van het fonds.

3) In 2020 hebben geen pensioenuitkeringen meer plaatsgevonden. Dit betreft het laten vrijvallen van de 'Niet opgevraagde pensioenen'. Deze vrijval komt ten goede aan het saldo dat bij liquidatie wordt overgedragen aan De Nationale APF.

	2020 ¹⁾	2019	2018	2017	2016
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	0	1.729.802	1.494.308	1.466.503	1.476.765
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	0	6.183	6.414	6.412	2.372
	0	1.735.985	1.500.722	1.472.915	1.479.137
Dekkingsgraad					
Minimaal vereiste dekkingsgraad	n.v.t.	104,2%	104,2%	104,2%	104,2%
Vereiste dekkingsgraad	n.v.t.	116,0%	116,4%	118,0%	117,7%
Beleidsdekkingsgraad	n.v.t.	98,4%	100,4%	99,0%	92,2%
Dekkingsgraad	n.v.t.	101,3%	97,1%	101,0%	94,5%
Reële dekkingsgraad	n.v.t.	78,6%	81,2%	80,1%	75,3%
Indexaties per 1-1					
Dekkingsgraad waarboven volledige toeslagverlening mogelijk is	n.v.t.	125,2%	123,7%	123,6%	122,4%
<i>Indexaties actieven</i>					
Pensioenregeling A, B, C en MAA	n.v.t.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pensioenregeling Unigarant	n.v.t.	0,00%	0,00%	0,00%	1,50%
Pensioenregeling Logicx	n.v.t.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Indexaties inactieven</i>					
Pensioenregeling A, B, C en MAA	n.v.t.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Pensioenregeling Unigarant</i>					
Periode 1991-2000	n.v.t.	0,00%	0,00%	0,00%	1,89%
Periode 2000-2004	n.v.t.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Periode vanaf 2004	n.v.t.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Pensioenregeling Logicx</i>	n.v.t.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

1) Vanwege de collectieve waardeoverdracht naar De Nationale APF zijn de cijfers over 2020 voor een groot deel niet meer van toepassing.

Verslag van het college van vereffenaars

Statutaire doelstelling

Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie, statutair gevestigd te 's-Gravenhage, is opgericht op 31 januari 2007. Het betreft een omzetting van de Vereniging Pensioenfonds voor het Personeel van de ANWB, opgericht op 1 december 1931. De laatste statutenwijziging was 24 juni 2014 als gevolg van de wijzigingen die zijn doorgevoerd in verband met de Wet versterking bestuur pensioenfonds.

Het fonds voerde de pensioenregelingen uit voor de medewerkers en voormalig medewerkers van de ANWB en bij de ANWB behorende dochterondernemingen die hun pensioenregeling bij het fonds wilden onderbrengen. Het fonds had tot doel uitvoering te geven aan de pensioenregelingen zoals die golden voor de aangesloten ondernemingen en het was verantwoordelijk voor de correcte uitvoering van de pensioenafspraken die gemaakt zijn tussen werkgevers en werknemers en waarvan het pensioenfonds de opdracht tot uitvoering had aanvaard. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40408890. Het fonds was een ondernemingspensioenfonds en het is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

Missie, visie en strategie

Missie

De missie van het fonds is per 1 januari 2020 gewijzigd. Het fonds richt zich op een zo efficiënt mogelijke opvolging van de overdracht van bezittingen en verplichtingen per 1 januari 2020. Daarbij staan een correcte overdracht en kostenefficiency voorop. De evenwichtige afweging van de belangen van alle betrokkenen blijven daarbij voorop staan.

Besluit tot CWO

In het jaarverslag over 2019 is samengevat wat de afwegingen van het fonds waren om tot een collectieve waardeoverdracht te besluiten, hoe er is gekomen tot de keuze voor De Nationale APF en wat het traject van besluitvorming was.

In 2020 blijkt dat nog steeds wordt voldaan aan de criteria die werden gesteld voor de overdracht:

1. Pensioenresultaat.
2. Kwaliteit/inhoud toekomstige regeling.
3. Flexibiliteit toekomstige regeling.
4. Eén pensioenuitvoerder voor bestaande en toekomstige rechten.
5. Toekomstbestendigheid van de uitvoerder.
6. Kwaliteit communicatie.
7. Kwaliteit cultuur en governance.
8. Transitie van beleggingen.
9. Invloed op arbeidsvoorwaarden
10. Contractuele voorwaarden.
11. Kosten uitvoering.
12. Kosten regeling.

Twee criteria zijn onder druk komen te staan en daarmee gedeeltelijk gehaald:

1. Het pensioenresultaat. Door de coronacrisis en de gevolgen daarvan voor de financiële markten, is de dekkingsgraad van Kring ANWB bij De Nationale APF in eerste instantie gedaald. Dit is een extern effect dat ook zou zijn opgetreden als het fonds zelfstandig was doorgegaan.
6. Kwaliteit van de communicatie. Door de overdracht stond de kwaliteit van de communicatie onder druk. De overdracht van de administratie werd later voltooid dan verwacht, waardoor de deelnemers moeilijker informatie konden vinden in de pensioenplanner. Dit is in juli 2020 opgelost.

De overige criteria zijn gehaald voor zover het fonds dat nu kan overzien. In het belanghebbendenorgaan van Kring ANWB van De Nationale APF hebben vier ex-bestuursleden van het fonds zitting. De vereffenaars van het fonds hebben hen en het bestuur van De Nationale APF een aantal aandachtspunten meegegeven die er mede voor moeten zorgen dat deze criteria in de toekomst ook worden gehaald.

Het fonds wacht nu op het moment waarop tot definitieve liquidatie kan worden overgegaan. Het voornemen was om dat ultimo 2020 te voltooien. Het fonds is echter in afwachting van de teruggave van dividendbelasting uit Amerika. Die teruggave is vertraagd. De totale openstaande vordering is ongeveer \$ 2,0 miljoen. Die vordering is overgedragen aan De Nationale APF, maar vooralsnog moet hij worden geïnd door het fonds. Om problemen met de terugvordering te voorkomen, heeft het college van vereffenaars op 29 september 2020 besloten de liquidatie uit te stellen tot een later moment. Veiligheidshalve wordt rekening gehouden met een periode van vier jaar, maar de periode wordt zo kort mogelijk gehouden. Dat betekent dat het fonds zoveel mogelijk stappen neemt om de kosten van het fonds te beperken. Zie hieronder bij financiële positie van het fonds.

Financiële positie van Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie

Het fonds heeft in december 2019 een reservering van € 2,9 miljoen gemaakt voor de kosten van de liquidatie van het fonds. Van deze reservering is in 2020 circa € 1,9 miljoen gebruikt. Een negatief of batig saldo zal, na afloop van de volledige liquidatie, ten laste of ten goede komen aan Kring ANWB bij De Nationale APF.

Het fonds heeft de benodigde reservering voor de liquidatie van het fonds opnieuw beoordeeld. Ultimo 2020 is nog een bedrag van een kleine € 1,0 miljoen over van de aanvankelijk € 2,9 miljoen. De verwachting is dat het fonds nog vier jaar zou kunnen bestaan in afwachting van de terug te vorderen dividendbelasting uit Amerika, gezien de ervaring die we hebben met de terugbetalingen in het verleden. Als er vragen over het ingediende verzoek tot teruggave over 2019 zijn, dan kan de teruggave meer dan drie jaar duren. Op dit moment is doordat de Amerikaanse belastingdienst moeilijk bereikbaar is en achterstanden heeft, geen inzicht in de voortgang van de behandeling van ons verzoek. Voor de komende vier jaar schat het fonds naar verwachting € 0,6 miljoen uit te geven aan de liquidatie. De overige gelden worden toegevoegd aan het eigen vermogen van Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie.

Liquidatievoorziening

Stand 1 januari 2020		2.925
- Bankkosten	-29	
- Kosten vermogensbeheer	-120	
- Uitvoeringskosten	-1.039	
- Kosten herverzekering	-780	
	<hr/>	
	-1.968	
Vrijval ten gunste van het eigen vermogen	-357	
	<hr/>	
Totale mutatie		-2.325
	<hr/>	
Stand 31 december 2020		600

Pensioenregelingen 2020

Per 1 januari 2020 voert het fonds geen pensioenregelingen meer uit. Alle regelingen zijn één op één overgedragen aan De Nationale APF. Om dit te vereenvoudigen zijn in 2018 verschillende regelingen met verschillende pensioenrichtleeftijden samengevoegd tot twee regelingen. Verder is een klein indexatiedepot opgeheven door het in te zetten voor indexatie van de rechthebbenden en is de bestaande VPL-regeling in 2019 afgefinancierd. Eén en ander is weergegeven in het jaarverslag over 2019.

Alle aanspraken en bezittingen van het fonds zijn per 1 januari 2020 overgedragen. Het jaarverslag over 2019 is op 3 juni 2020 vastgesteld door de vereffenaars en goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Het jaarverslag is voorzien van actuariële verklaring van de certificerend actuaaris en een controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

Er is besloten om de verplichting 'Niet opgevraagde pensioenen' te laten vrijvallen. Deze vrijval komt ten goede aan het saldo dat bij liquidatie wordt overgedragen aan De Nationale APF.

Op 25 juni 2020 hebben de vereffenaars vastgesteld dat het fonds aan al zijn verplichtingen om het fonds over te dragen conform de overeenkomst tot CWO heeft voldaan. De accountant van de Nationale APF heeft het fonds op 12 november 2020 laten weten dat hij geen bevindingen heeft ten aanzien van de transitie.

Communicatie

In 2020 heeft het fonds met deelnemers niet anders gecommuniceerd dan om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen. Er zijn stopbrieven verstuurd aan deelnemers die hun deelname aan het fonds beëindigden per 31 december 2019. Verder is in juli aan alle deelnemers en ex-deelnemers een afsluitend UPO verstuurd met de aanspraken tot en met 31 december 2019.

Met de werkgevers, De Nationale APF (DNAPF) en de toekomstige uitvoerders is uitgebreid gecommuniceerd om de transitie van het fonds in goede banen te leiden.

Beleggingen

Het college van vereffenaars heeft op 18 december 2019 toestemming gegeven voor de overdracht van de beleggingen. Het economisch eigendom van alle beleggingen en bezittingen is per 1 januari 2020 overgedragen aan Kring ANWB van De Nationale APF, conform het jaarverslag over 2019.

Het juridisch eigendom is in de loop van januari overgedragen. Hoewel de beleggingen *in kind* over zijn gegaan, moest de tenaamstelling van stukken bij de managers worden gewijzigd en moesten derivaten op de gebruikelijke wijze worden doorgerold, maar dan met De Nationale APF als eigenaar. De BRAC heeft die transitie gemonitord. Van de overdracht is een transitieverslag gemaakt. Daaruit blijkt dat de totale kosten van de transitie nihil zijn.

Uitvoeringskosten

Het fonds heeft in 2020 kosten gemaakt die samenhangen met de afronding van de collectieve waardeoverdracht. De grootste posten waren daarin kosten voor het innen van teveel betaalde dividendbelasting, administratiekosten vanwege de overgang en kosten die samenhangen met salarissen en honoraria van betrokkenen bij de overgang. Het fonds heeft beperkte bankkosten gemaakt. De kosten per deelnemer zijn niet berekend. Het fonds heeft immers geen deelnemers meer.

Governance

Het college van vereffenaars is paritair samengesteld. Het bestaat uit zes leden: drie leden namens de werkgever, twee leden namens de deelnemers en één lid namens de gepensioneerden. Het college van vereffenaars kende herbenoemingen in 2019, maar er vonden geen nieuwe benoemingen plaats. Er was daardoor in 2020 één vacature.

Onderwerpen in 2020

De belangrijkste onderwerpen die in de vergaderingen van het college van vereffenaars aan de orde kwamen, zijn:

1. De afhandeling van de collectieve waardeoverdracht. Op 9 december 2019 heeft het fonds een brief ontvangen van DNB waarin stond dat zij geen bezwaar maakten tegen de voorgenomen collectieve waardeoverdracht. De vereffenaars hebben zorggedragen voor een overdracht van alle bezittingen en verplichtingen aan De Nationale APF Kring ANWB conform de overeenkomst tot Collectieve Waardeoverdracht. Op 1 januari 2020 zijn de bezittingen economisch overgedragen, in de loop van januari zijn alle bezittingen en de onderliggende overeenkomsten juridisch overgedragen. De beleggingen en derivaten zijn zoveel mogelijk *in kind* overgedragen. Waar dat niet mogelijk was zijn de derivaten doorgerold conform het beleid van het fonds en tegelijkertijd onder beheer gebracht van De Nationale APF. Op deze wijze is er geen moment geweest waarop er geen blootstelling aan de markt was en zijn onnodige kosten voorkomen. Belangrijker is dat de overeengekomen risicohouding door de overdracht niet is gewijzigd. De verplichtingen over 2019 zijn in januari 2020 administratief verwerkt. Daarna is een overeengekomen stand van verplichtingen geleverd aan De Nationale APF die in hun administratie is opgenomen.
2. Overdracht van het fonds. Het bestuur van het fonds is gedeeltelijk toegetreden tot het belanghebbendenorgaan van Kring ANWB bij De Nationale APF. Om de overdracht van werkzaamheden goed te laten verlopen is een lijst met aandachtspunten opgesteld bij de overdracht. Deze aandachtspunten moeten er voor zorgen dat duidelijk is welk beleid het fonds tot nu toe volgde en welke stappen het fonds had willen zetten, als het niet had besloten tot deze collectieve waardeoverdracht. Belangrijke punten daarin zijn het overleg met de werkgevers ten aanzien van de premie in de toekomst, een studie op meer illiquide beleggingen en de overdracht van het risicomanagement. Het college van vereffenaars heeft deze punten onder de aandacht gebracht van het bestuur van De Nationale APF en gevraagd om, waar dat relevant is, de punten met het belanghebbendenorgaan van Kring ANWB te bespreken. Het is duidelijk dat het bestuur van De Nationale APF vanaf 1 januari verantwoordelijk is voor het beheer van de bezittingen en de verplichtingen, maar de vereffenaars van het fonds wilden zorgdragen voor een zo helder mogelijke overdracht.
3. De afsluiting van 2019. In de eerste helft van het jaar hebben de vereffenaars, in overleg met verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht de werkzaamheden over 2019 afgerond en het jaarverslag over 2019 opgesteld met daarin het verslag van het intern toezicht en het oordeel over het beleid van het verantwoordingsorgaan.
4. Overleg met DNB. Gedurende het traject tot liquidatie is er overlegd met DNB. Het fonds heeft ontheffing van de kwartaalstaten en rapportage ontvangen met ingang van het tweede kwartaal van 2020. Het fonds zal begin 2021 de jaarstaten die samenhangen met dit verslag invullen en daarna een verzoek doen tot beëindiging van het toezicht. Dit om de kosten voor het fonds zoveel mogelijk te drukken.
5. Het fonds krijgt aanzienlijke bedragen aan betaalde dividendbelasting terug uit Amerika. Op dit moment staan daarvan nog de jaren 2016, 2018 en 2019 open. Er is enige vertraging opgetreden bij de Amerikaanse belastingdienst door de corona pandemie. In overleg met adviseurs is vastgesteld dat deze vorderingen niet eenvoudig zijn over te dragen aan De Nationale APF. Daarom is besloten de voorgenomen liquidatie en uitschrijving van het fonds uit te stellen met maximaal vier jaar. Alleen dan is er een rechtspersoon die eenvoudig de openstaande vorderingen kan innen. Het is mogelijk dat Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. dan meerdere jaren een slapend bestaan moet leiden in afwachting van deze betalingen. Voorsnog is hier een bedrag mee gemoeid van ongeveer € 600.000,- waardoor de kosten van het voortbestaan van de stichting ruimschoots opwegen tegen de baten.
6. Covid-19. Het fonds heeft geen verplichtingen of beleggingen meer. Daardoor is het niet blootgesteld aan positieve of negatieve gevolgen van de Coronapandemie. Wel vergadert het college van vereffenaars uitsluitend per videoverbinding.

Inrichting governance

Het fonds kende drie sleutelfunctiehouders. Zij houden toezicht op de inrichting en kwaliteit van de werkzaamheden van het fonds binnen hun aandachtsgebied:

1. Actuariaal. Hiervoor was het houderschap en de werkzaamheden uitbesteed aan de certificerend actuaire, Joris Dankers en AON.
2. Internal Audit. Bestuurslid Sophia van Tol was waarnemend houder van deze functie. De werkzaamheden waren uitbesteed aan ANWB Audit & Risk, via een uitbestedingsovereenkomst.
3. Risicobeheer. Vereffenaar Eliena van der Velde was waarnemend houder van deze functie. De werkzaamheden werden uitgevoerd door de bestuurscommissies van het college van vereffenaars, eerste lijn in het risicomanagement. De tweede lijn, de risicocommissie, ondersteunde de sleutelfunctiehouder.

Deze sleutelfunctiehouders hebben in 2020 geen werkzaamheden voor het fonds verricht, nu alle bezittingen en verplichtingen per eind 2019 formeel zijn overgedragen. De risico's die samenhangen met de transitie zijn afgehandeld in 2019.

De overdracht van bezittingen is gevolgd door de BRAC en de uitkomsten zijn in de laatste vergadering van de BRAC besproken. Van deze overdracht is een transitieverslag gemaakt. De werkgroep die belast was met de overdracht, heeft geoordeeld dat de overdracht juist verlopen is en dat oordeel met de vereffenaars besproken. Zij hebben dat oordeel overgenomen. De overdracht van de verplichtingen is afgerond met de vaststelling van de verplichtingen in het jaarwerk over 2019. Het managen van de risico's voor de afhandeling van de CWO is door de vereffenaars ter hand genomen. Er is geen aanleiding meer geweest om de risicocommissie of de pensioenuitvoeringscommissie bij elkaar te roepen om een oordeel te geven over de mitigerende maatregelen.

De medezeggenschap is toevertrouwd aan het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan kent twee vertegenwoordigers van de werkgever, twee vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden en vijf vertegenwoordigers van de deelnemers. Het intern toezicht van het fonds is toevertrouwd aan de raad van toezicht. De raad van toezicht bestaat uit drie onafhankelijke leden.

Dit verslag bevat een oordeel van het VO over het gevoerde beleid en een verslag van het intern toezicht van de RvT.

Daarnaast kende het fonds een klachten- en geschillencommissie, een communicatiecommissie, een risicocommissie, een balansrisico adviescommissie, een pensioenuitvoeringscommissie, een commissie jaarverslag en een compliance officer. Deze commissies hebben begin 2020 hun werkzaamheden afgerond. Er is een aantal laatste adviezen gegeven, waarna de commissies besloten hebben hun werkzaamheden alleen te hervatten als daar in de transitie aanleiding voor was. Het bestuur heeft een liquidatiecommissie ingesteld om de liquidatie van het fonds efficiënt te kunnen begeleiden en te sturen.

Fondsdocumenten

Nu het fonds per 1 januari 2020 geen pensioenverplichtingen en bezittingen beheert, heeft er geen verdere actualisering van fondsdocumenten plaatsgevonden.

Klachten en geschillen

Een deelnemer kan een klacht indienen als deze van mening is dat bij de uitvoering van de pensioenreglementen zijn rechten zijn geschaad. In 2020 zijn er geen klachten of geschillen bij het fonds ingediend over de werkzaamheden van het fonds in 2019 en over de collectieve waardeoverdracht in 2020. Deze klachten zouden ook zijn doorgeleid naar De Nationale APF.

Geschiktheid en evaluatie

Om kosten te beperken en omdat het niet meer relevant is, hebben de vereffenaars geen kennissessies georganiseerd.

Wet- en regelgeving

In 2020 zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door de toezichthouders De Nederlandsche Bank N.V. en/of de Stichting Autoriteit Financiële Markten geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

Code pensioenfondsen

Het fonds is blijven voldoen aan de Code Pensioenfondsen voor zover dat voor het fonds relevant was.

De code pensioenfondsen kent acht thema's voor een goed pensioenfondsbestuur:

Vertrouwen waarmaken

De vereffenaars hebben zich in 2020 ingespannen om de overdracht voor alle betrokkenen zo goed mogelijk te laten verlopen, zodat de doelen die met de collectieve waardeoverdracht bereikt moesten worden gehaald zouden kunnen worden.

Verantwoordelijkheid nemen

De vereffenaars hebben er bij de overdracht voor gezorgd dat het bestuur van De Nationale APF en het belanghebbendenorgaan van Kring ANWB op de hoogte waren van de zaken die speelden en die, naar de mening van het bestuur, verdere aandacht behoeften.

Integer handelen

Het fonds heeft hiervoor alle ondersteunende maatregelen genomen. In voorkomende gevallen wordt in het bestuur gediscussieerd over mogelijke schijn van belangenverstremming.

Kwaliteit nastreven

De vereffenaars oordelen elk overleg over het functioneren in de vergadering en de wijze waarop de discussies zijn gelopen. In de overdrachtspunten is aandacht gevraagd voor de bewaking van de kwaliteit van het risicomanagement, de countervailing power bij beleggingen en de inrichting van het risicomanagement

Zorgvuldig benoemen

Het fonds voldoet aan de diversiteitseisen die de code stelt.

Gepast belonen

Het fonds hanteert gepaste vergoedingen en het betaalt geen prestatiebonussen. Het beloningsbeleid van het fonds is openbaar. Bij evaluaties wordt het beloningsbeleid van uitbestedingspartners expliciet beoordeeld.

Toezicht houden en inspraak waarborgen

De mening van het Verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht over zaken die speelden in 2019 zijn in 2020 besproken. Ze zijn opgenomen in het jaarverslag over 2019.

Transparantie bevorderen

De documenten van het fonds zijn nog steeds op aanvraag beschikbaar. De jaarverslagen zijn beschikbaar op de website van De Nationale APF.

Risicomanagement

Het risico van het fonds is door de overdracht van bezittingen en verplichtingen beperkt tot het risico dat de afhandeling van de overdracht onnodig lang duurt of complex is, waardoor de kosten van het opheffen van de Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. onnodig stijgen.

Deze risico's worden beheerst doordat de operationele kosten in de eerste helft van 2020 zijn teruggebracht door advieskosten zoveel mogelijk terug te brengen en soms zelfs te schrappen. Na voltooiing van het jaarwerk over 2019 zijn de operationele kosten geminimaliseerd.

De overige risico's zijn per 1 januari 2020 overgedragen aan De Nationale APF. Daarbij behoort ook het risico dat de dividendbetalingen uit Amerika niet meer binnenkomen. Deloitte is over dit risico geraadpleegd. Zij schatten het risico als zeer klein in. De vereffenaars constateren dat eerdere claims allemaal zijn gehonoreerd. De kosten van het fonds zijn in de komende jaren zeer beperkt en er is een voldoende voorziening om de teruggave van het dividend enige tijd af te wachten. Voor het fonds is het risico beperkt tot het maken

van kosten voor het in stand houden van het fonds. Het risico van niet betalen valt bij De Nationale APF. Daarmee is het risico voor het fonds beperkt en daarmee valt het binnen de geringe risicobereidheid van de vereffenaars.

De operationele risico's van het fonds zijn klein. De liquidatiecommissie en het college van vereffenaars kennen voldoende deskundigheid om de liquidatie van het fonds goed af te ronden. De vereffenaars hebben hier een ook zeer geringe risicobereidheid. De liquidatie moet transparant en volgens de regels worden afgewikkeld, waarna duidelijk is wat het liquidatiesaldo is dat nog ten goede komt aan De Nationale APF.

Verder loopt het fonds geen belangrijke risico's.

Verzekerdenbestand

	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen-gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2019	3.364	7.080	2.340	12.784
Mutaties door:				
Overdracht APF	-3.364	-7.080	-2.340	-12.784
Mutaties per saldo	-3.364	-7.080	-2.340	-12.784
Stand per 1 januari 2020	0	0	0	0

Specificatie pensioengerechtigden

	2020	2019
Ouderdomspensioen	0	1.852
Nabestaandenpensioen	0	461
Wezenpensioen	0	27
Totaal	0	2.340

Toekomst

Het fonds heeft geraamd om nog vier jaar te blijven bestaan als juridische entiteit of zoveel korter als mogelijk is. Zodra de teruggave van de dividendbelasting uit Amerika is voltooid, zal het fonds worden opgeheven. Tot dat moment zijn de inspanningen van het fonds erop gericht om de kosten zo laag mogelijk te houden.

Het fonds wil in overleg met DNB het toezicht beëindigen of beperken tot het absolute minimum met het doel de kosten verder te verlagen.

Compliance Officer

Rapport van de Compliance Officer

De werkzaamheden van de Compliance Officer hebben in 2020 in het teken gestaan van de overgang van het Fonds naar de Nationale APF. Vanaf 2020 worden de compliance taken binnen de Nationale APF verricht.

Er hebben in 2020 geen benoemingen in het bestuur, de Raad van Toezicht of het Verantwoordingsorgaan van het Fonds plaatsgevonden. Er zijn geen nieuwe nevenfuncties gemeld.

Twee leden van de Raad van Toezicht hebben hun hoofdfuncties bij andere APF-en. Dat betekent dat het college van vereffenaars altijd een afweging maakt bij het berichten over de gang van zaken bij De Nationale APF, omdat dit concurrentiegevoelige informatie kan zijn. Tot op heden heeft dat niet geleid tot minder uitwisseling van informatie tussen de vereffenaars en de Raad van Toezicht.

Conclusie

In het jaar 2020 zijn geen nevenfuncties, geschenken en uitnodigingen of transacties opgegeven, die in strijd zijn met de gedragscode. Overigens zijn er ook geen zaken in strijd met de Gedragscode gemeld of geconstateerd. Met de overgang van het Fonds naar de Nationale APF houdt het Fonds op te bestaan en zullen de compliance taken vanaf 2020 binnen de Nationale APF worden verricht.

Mr. K.S. van der Meulen
Compliance officer Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie

Raad van Toezicht

Verslag van de raad van toezicht

I. Preambule

Het verslag van de Raad van Toezicht over 2020 heeft een ander karakter dan voorgaande jaren. Dit is een direct gevolg van het in 2019 genomen bestuursbesluit om de verplichtingen en bezittingen van Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. per 1 januari 2020 over te dragen aan een eigen kring van het algemeen pensioenfonds De Nationale APF. Daarnaast is het belangrijk te vermelden dat betrokken werkgevers een uitvoeringsovereenkomst hebben afgesloten met De Nationale APF voor in de toekomst op te bouwen pensioenen.

In 2020 hebben het college van vereffenaars en het bestuursbureau zich primair gericht op de correcte afwikkeling van de overgang naar De Nationale APF en de voorbereiding van de uiteindelijke opheffing van de rechtspersoon Stichting Pensioenfonds ANWB i.l.

Uiteraard hebben deze ontwikkelingen ook gevolgen voor de andere governance organen van het fonds, het Verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht.

II. Rol van Raad van Toezicht in 2020

De Raad van Toezicht blijft in functie totdat toezichthouder De Nederlandsche Bank het externe toezicht op Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. heeft beëindigd. Uit de jaarrekening 2020 blijkt dat de Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. per ultimo 2020 geen pensioenverplichtingen op haar balans heeft. Hoewel nog niet bekend, zal De Nederlandsche Bank naar verwachting het toezicht beëindigen kort na beoordeling van de verslaglegging over 2020.

Gegeven de overdracht aan De Nationale APF per 1 januari 2020 heeft de Raad van Toezicht in 2020 haar rol anders ingevuld dan in voorgaande jaren. In plaats van een integrale beoordeling van het beleid en de bedrijfsvoering van Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. heeft de Raad van Toezicht in 2020 toegezien op de implementatie van het in 2019 genomen besluit tot overgang naar De Nationale APF. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht overleg gevoerd met het college van vereffenaars over de manier waarop de uiteindelijke afwikkeling van de rechtspersoon Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. het beste kan worden uitgevoerd.

Door deze ontwikkelingen heeft de Raad van Toezicht dan ook geen gebruik gemaakt van reguliere kaders –zoals de VITP toezichtcode– voor het beoordelen van het functioneren van het fonds. Dit jaar is gekozen voor een beknopt verslag waarin de Raad van Toezicht haar waarnemingen vastlegt over de uitvoering van de overgang naar De Nationale APF in 2020 en enige aanbevelingen inzake de beoogde opheffing van de rechtspersoon Stichting Pensioenfonds ANWB i.l.

III. Belangrijkste waarnemingen

Het oordeel van de Raad van Toezicht is in belangrijke mate gebaseerd op onderstaande waarnemingen:

Overdracht van pensioenverplichtingen en beleggingen

De pensioenverplichtingen en het economische eigendom van de beleggingen van Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. zijn per 1 januari 2020 volledig overgedragen aan De Nationale APF. De juridische overdracht van de beleggingen is in de loop van januari 2020 tot stand gebracht. Ook de door het fonds afgesloten derivatencontracten ter beheersing van de financiële risico's zijn op passende

wijze overgedragen. Kortom, de beoogde overdracht van actuariële en financiële risico's is gerealiseerd conform het in 2019 benomen besluit tot collectieve waardeoverdracht.

Overdracht pensioenadministratie

Begin 2020 is de pensioenadministratie overgedragen aan De Nationale APF. Er zijn meerdere controles uitgevoerd om de juistheid van de overgedragen administratie te borgen.

Communicatie

De deelnemers zijn op passende wijze schriftelijk geïnformeerd over de overgang naar De Nationale APF. Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. heeft stopbrieven verstuurd aan haar deelnemers. In juli 2020 heeft Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. een afsluitende UPO verstuurd aan alle deelnemers.

Belanghebbendenorgaan

Met de oprichting van de 'ANWB-kring' binnen De Nationale APF is ook het ANWB-belanghebbendenorgaan opgericht. Het belanghebbendenorgaan bestaat uit 6 deelnemers waarvan er vier afkomstig zijn uit het college van vereffenaars van de Stichting Pensioenfonds ANWB i.l.

Liquidatiereserve Stichting Pensioenfonds ANWB i.l.

Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. heeft in december 2019 een reservering van € 2,9 miljoen getroffen ter dekking van liquidatiekosten. Hiervan is tijdens 2020 circa € 1,9 miljoen verbruikt zodat per ultimo een bedrag resteert ter waarde van een kleine € 1,0 miljoen. Het fonds verwacht hiervan nog € 0,6 miljoen nodig te hebben voor de afwikkeling van de opheffing van het fonds. De resterende € 0,4 miljoen is toegevoegd aan het eigen vermogen. Een negatief of batig saldo zal, na volledige afwikkeling van het fonds, ten laste of ten goede komen aan de ANWB Kring bij De Nationale APF.

Nog te ontvangen dividendbelasting

Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. verwacht circa \$ 2,0 miljoen te ontvangen van de IRS (de belastingdienst) in de VS in verband met terug te ontvangen dividendbelasting over de jaren 2016, 2018 en 2019. In verband met de coronapandemie is de behandeling van de aanvragen door de IRS vertraagd. In overleg met belastingadviseurs is vastgesteld dat het overdragen van deze vorderingen naar een andere rechtspersoon niet is aan te bevelen. Dit zou het innen van de vorderingen verder compliceren. Als gevolg hiervan kan de Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. pas worden opgeheven na ontvangst van deze te ontvangen bedragen. Bovengenoemde raming van nog te betalen liquidatiekosten gaat er vanuit dat de rechtspersoon nog vier jaar lang actief zal blijven.

IV. Conclusies

De Raad van Toezicht is verheugd dat het college van vereffenaars van de Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. volledig uitvoering heeft gegeven aan het in 2019 genomen besluit tot collectieve waardeoverdracht naar De Nationale APF, behoudens de nog terug te ontvangen dividendbelasting. In januari 2020 zijn alle pensioenverplichtingen van de Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. en vrijwel alle bezittingen van het fonds overgedragen. Ook is de uitvoering van de pensioenadministratie volledig overgenomen door De Nationale APF. Hiermee is de het beheer van de opgebouwde pensioenen en de beleggingen ondergebracht bij een meer toekomstbestendige partij. Dit is belangrijk voor alle betrokken stakeholders en de deelnemers in het bijzonder.

Tegelijkertijd zal opheffing van de rechtspersoon Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. langer duren dan oorspronkelijk voorzien. Volgens betrokken belastingadviseurs kan het enkele jaren vergen voordat de terug te vorderen dividendbelasting daadwerkelijk wordt ontvangen. Voor zover de Raad van Toezicht kan overzien zijn adequate maatregelen genomen om de omvang van het college van vereffenaars terug te brengen naar een acceptabel minimumniveau. Ook lijken voldoende middelen gereserveerd ter dekking van kosten voor governance en het innen van de ontvangen dividendbelasting.

V. Aanbevelingen

Gegeven de overdracht aan De Nationale APF beperkt de Raad van Toezicht zich tot enkele aanbevelingen gerelateerd aan de nog te ontvangen dividendbelasting. Het lijkt verstandig dat deze aanbevelingen worden opgevolgd voorafgaand aan de voorgenomen inkrimping van het college van vereffenaars:

- Streef naar een besluitvormingskader welke het toekomstige (ingekrompen) college van vereffenaars kan gebruiken om eventuele pogingen tot het innen van te ontvangen dividendbelasting te stoppen. Mocht de situatie zich voordoen dat de verwachte kosten voor het innen van deze vorderingen niet opwegen tegen eventueel nog te ontvangen bedragen dan moet het college van vereffenaars het mandaat hebben om te handelen naar bevind van zaken.
- Maak afspraken over een passende beloning voor de betrokken vereffenaars.

Reactie van het college van vereffenaars

Het college van vereffenaars waardeert de betrokkenheid van de raad van toezicht bij het afronden van de overdracht van het fonds. Het deelt de waarnemingen van de RvT. Helaas is de afronding van de liquidatie van het fonds vertraagd. Het college van vereffenaars onderneemt stappen om de kosten van de liquidatie zoveel mogelijk te beperken. Het college van vereffenaars neemt daarom de aanbevelingen van de RvT ter harte, ze zijn er immers op gericht om onnodig voortbestaan van het fonds of hoge kosten voor de besturing van het fonds te voorkomen.

Verantwoordingsorgaan

Oordeel van het verantwoordingsorgaan

Het voltallige VO heeft in de eerste helft van 2020 met name tijd besteed aan het oordeel 2019. Na de afronding daarvan is het DB van het VO in 2020 op de hoogte gehouden van de verdere activiteiten om het liquidatieproces van de Stichting Pensioenfonds ANWB af te ronden. Omdat het pensioenfonds geen deelnemers meer heeft, ligt de focus bij het VO alleen nog bij het voldoende zeker stellen dat eventuele verplichtingen in verband met de overdracht aan DNA correct en tegen beperkte kosten worden afgehandeld. We hebben begrepen dat de afhandeling van de dividendbelasting met de VS nog enige tijd kan nemen, de definitieve liquidatie dus na 2020 zal plaatsvinden en dat daarom ons ook een oordeel over het verslagjaar 2020 wordt gevraagd.

In een overleg tussen het dagelijks bestuur (DB) van het college van vereffenaars en DB VO is door eerstgenoemde een toelichting gegeven op de huidige status en de keuze om de liquidatie pas af te ronden als de afhandeling over de dividendbelasting heeft plaatsgehad.

1. Wij hebben nog een aantal documenten ontvangen die bevestigen dat in het voorjaar een aantal overdrachtszaken richting DNA goed en voor zover mogelijk is afgehandeld.
2. Wij begrijpen dat de liquidatiecommissie DNB wil verzoeken om vanaf 2021 het toezicht te beëindigen zodat het fonds tegen beperkte kosten de komende periode de laatste zaken kan afhandelen. Er is daarvoor een bedrag gereserveerd wat ruim voldoende moet zijn om de afhandeling te regelen.

Het VO vindt dit een goede aanpak. Mocht het toezicht door DNB worden beëindigd, adviseren we wel dat er nog op enige wijze vanuit belanghebbenden nog (beperkt) toezicht plaatsvindt dat de liquidatiecommissie deze laatste zaken de komende periode correct afhandelt. Mogelijk dat zich hiervoor één of twee oud VO leden willen aanmelden.

Reactie van het college van vereffenaars

Het college van vereffenaars dankt het verantwoordingsorgaan. Het VO adviseert om twee leden van het verantwoordingsorgaan beperkt toezicht te laten houden op de verdere afwikkeling van het fonds. Het college van vereffenaars suggereert om die taak aan het dagelijks bestuur van het VO te geven. Dan is enerzijds de band met het belanghebbendenorgaan van De Nationale APF en anderzijds de onafhankelijkheid gewaarborgd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum is een cheque van de Amerikaanse belastingdienst binnengekomen. Over 2018 is \$ 986.429,- aan niet terecht ingehouden dividendbelasting uitbetaald. Nu staan de jaren 2016 en 2019 nog open.

Het verslag van het college van vereffenaars is vastgesteld te Den Haag, 26 januari 2021

Het college van vereffenaars,

Jaap Groen
Voorzitter

Jan Rijnveld
Secretaris

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na resultaatverdeling; in duizenden euro)

Activa	2020	2019
Beleggingen voor risico pensioenfonds [1]		
Zakelijke waarden	0	656.410
Vastrentende waarden	0	1.115.034
Derivaten	0	14.052
	0	1.785.496
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen [2]	0	6.183
Vorderingen en overlopende activa [3]	1.971	15.683
Liquide middelen [4]	1.343	22.268
Totaal activa	3.314	1.829.630

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2020	2019
Reserves		
Vrije reserve [5]	588	22.800
Toeslagensreserve [6]	0	0
	588	22.800
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [7]	0	1.729.802
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen [8]	0	6.183
	0	1.735.985
Overige voorziening [9]	600	2.925
Langlopende schulden [10]	1.971	1.481
Kortlopende schulden en overlopende passiva [11]	155	66.439
Totaal passiva	3.314	1.829.630

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2020	2019
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds [12]		
Directe beleggingsopbrengsten	-29	7.148
Indirecte beleggingsopbrengsten	0	290.026
Kosten van vermogensbeheer	-120	-1.198
	-149	295.976
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [13]	0	48.831
Saldo van overdrachten van rechten [14]	-1.752.923	-478
Pensioenuitkeringen [15]	227	-36.021
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [16]		
Pensioenopbouw	0	-33.845
Indexering en overige toeslagen	0	-171
Rentetoevoeging	0	3.527
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	0	36.048
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	0	64
Wijziging rentetermijnstructuur	0	-251.754
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	0	556
Reguliere mutaties en kanssystemen	0	-1.242
Wijziging actuariële grondslagen	0	15.158
Collectieve waardeoverdracht	1.729.802	0
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	0	-3.835
	1.729.802	-235.494
Mutatie overige voorziening [17]	2.325	-2.925
Risico herverzekering [18]	-455	-863
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [19]	-1.039	-2.217
Saldo van baten en lasten	-22.212	66.809

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Bestemming van het saldoAlgemene reserve
Toeslagenreserve

	2020	2019
	-22.212	66.961
	0	-152
	-22.212	66.809

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2020	2019
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	2.594	45.899
Overgenomen pensioenverplichtingen	0	465
Uitkeringen uit herverzekering	6.454	3.092
Overige	490	0
	9.538	49.456
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen en afgedragen loonheffing en sociale premies	-776	-36.038
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.752.923	-943
Premies herverzekering	0	-7.047
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.116	-2.311
Overige	0	-5
	-1.754.815	-46.344
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	4.085	7.984
Verkopen en aflossingen beleggingen	1.720.387	745.773
	1.724.472	753.757
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	0	-733.069
Kosten van vermogensbeheer	-120	-1.198
Overige	0	-2.094
	-120	-736.361
Mutatie liquide middelen	-20.925	20.508
Saldo liquide middelen 1 januari	22.268	1.760
Saldo liquide middelen 31 december	1.343	22.268

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Het doel van Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie, statutair gevestigd te 's-Gravenhage (hierna "het fonds") was tot en met het moment van collectieve waardeoverdracht het verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekte het fonds uitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers.

Stichting Pensioenfonds ANWB i.l. is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 40408890.

Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Toepassing richtlijnen voor de jaarverslaglegging

De Jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Liquidatie

Het bestuur heeft een voorwaardelijk besluit genomen tot overdracht en liquidatie van het fonds op 19 maart 2019. Het verantwoordingsorgaan heeft daarop op 25 april 2019 positief geadviseerd. Het besluit is op 31 juli 2019 door de RvT goedgekeurd. Het bestuur heeft op 22 augustus 2019 definitief besloten in liquidatie te gaan en over te gaan tot een collectieve waardeoverdracht aan een eigen kring binnen De Nationale APF. Daarmee is een collectieve waardeoverdracht conform artikel 84 van de Pensioenwet in gang gezet en die is gemeld bij DNB. DNB heeft op 9 december laten weten geen 'verbod tot waardeoverdracht op te willen leggen'. De overdracht is per 1 januari 2020 geëffectueerd.

Per 1 januari 2020 zijn de kerntaken van het fonds overgedragen aan de Nationale APF. Het bestuur treedt op als college van vereffenaars.

Gegeven het besluit tot liquidatie is er geen sprake meer van de continuïteitsveronderstelling bij de opstelling van de jaarrekening. De vereffenaars voorzien een ordentelijke afwikkeling van alle verplichtingen van de stichting, waarbij er toereikende middelen zijn om huidige en toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Zodoende wordt voor de jaarrekening 2020, in lijn met RJ 170.104, de grondslagen gehanteerd overeenkomstig voorgaand jaar.

Bij het vaststellen van de hoogte van de reservering voor toekomstige liquidatiekosten is rekening gehouden met de reguliere kosten over 2020, de raming van kosten van de uitvoerder en de wens van DNB om een negatief liquidatiesaldo zo mogelijk te voorkomen. Het uitgangspunt voor de hoogte van de reservering toekomstige liquidatiekosten is een verlenging van de vereffeningsperiode met 4 jaar (of korter).

Waardering en resultaat

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op actuele waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de Pensioenwet vereist dat het college van vereffenaars oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en

verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode van herziening en toekomstige perioden indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties". Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

Beleggingen

Algemeen

In overeenstemming met de RJ610 worden beleggingen gewaardeerd op actuele waarde. Participaties in beleggingsinstellingen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor dat soort beleggingen.

Aandelen

Hieronder worden begrepen de participaties in het Return Aandelenfonds en de participaties in het Return Alternatieve Waarden Fonds. Aandelen worden gewaardeerd op actuele waarde. Participaties in niet-genoteerde beleggingsinstellingen worden gewaardeerd tegen de door de beheerder van deze beleggingsinstelling gerapporteerde intrinsieke waarde (zijnde de marktwaarde van de participaties op basis van de onderliggende intrinsieke waarden).

Vastrentende waarden

Hieronder worden begrepen de participaties in het Matching Geldmarktfonds, het Matching Vastrentende Waarden Fonds en het Return Vastrentende Waarden Fonds.

Obligaties en andere vastrentende waarden (zoals staatsleningen) worden gewaardeerd op actuele waarde. Participaties in niet-genoteerde beleggingsinstellingen worden gewaardeerd tegen de door de beheerder van deze beleggingsinstelling gerapporteerde intrinsieke waarde (zijnde de marktwaarde van de participaties op basis van de onderliggende intrinsieke waarden).

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op marktwaarde, te weten de relevante marktnoteringen of, indien niet aanwezig zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen.

De uitwisseling van rentebedragen wordt verantwoord als directe beleggingsopbrengsten; de ontwikkeling van de marktwaarde (zowel gerealiseerd als niet gerealiseerd) wordt verantwoord als indirecte beleggingsopbrengsten.

Het pensioenfonds maakt gebruik van de volgende derivaten:

Swaps: dit betreft met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van vaste en variabele rentebetalingen en -ontvangsten over een nominale hoofdsom. Door middel van swaps kan het pensioenfonds de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.

Putopties: dit betreft afgesloten contracten die worden aangegaan om het koersrisico op zakelijke waarden te beperken. De putopties beschermen het fonds tegen een daling van de beurskoersen.

Risico herverzekeringen

Het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico zijn volledig herverzekerd bij Leidsche Verzekering Maatschappij. Beide risico's zijn herverzekerd op basis van risicokapitalen. De verzekeringsovereenkomst is in werking getreden op 1 januari 2016 en eindigt op 31 december 2018. Het contract is in 2019 verlengd met 1 jaar.

Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

Technische voorzieningen

In verband met de collectieve waardeoverdracht per 1 januari 2020 is ultimo 2020 het wettelijk (minimum) vereist eigen vermogen evenals de technische voorziening niet meer van toepassing.

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds is vastgesteld als de contante waarde van de tot de balansdatum opgebouwde pensioenaanspraken. Voor de arbeidsongeschikte deelnemers is de voorziening gebaseerd op de te bereiken aanspraken. De berekening van de contante waarde per 31 december van het boekjaar is uitgevoerd op basis van de rentetermijnstructuur zoals per die datum gepubliceerd door DNB. Dit kwam ultimo 2019 overeen met een vaste rekenrente van 0,76% en is voor 2020 niet meer van toepassing.

De in 2019 gehanteerde sterftekansen zijn ontleend aan de Prognosetafel AG2018, startjaar 2020. Hierbij wordt rekening gehouden met (gedeeltelijk) fondsspecifieke correctiefactoren ("ervaringssterfte ANWB").

Herverzekeringsdeel technische voorziening

Met ingang van 2016 heeft het fonds het arbeidsongeschiktheidsrisico volledig herverzekerd. Het fonds heeft in boekjaar 2016 de betaalde herverzekeringspremie 2016 als overige voorziening opgenomen op de balans, in verband met het risico dat de werknemers die in 2016 ziek zijn geworden, twee jaar later (dus in 2018) arbeidsongeschikt worden verklaard. Tegenover deze overige voorziening staat een vordering op de herverzekeraar. Het contract met de herverzekeraar is in 2019 verlengd met 1 jaar.

Voorziening excassokosten

Voor excassokosten is de overeenkomstige voorziening in 2019 gesteld op 2,1% van de voorziening pensioenverplichtingen. De opslag is afgenomen i.v.m. de overgang naar De Nationale APF en is voor 2020 niet meer van toepassing.

Overige voorzieningen

Er is in 2019 een reserve gevormd voor de betaling van liquidatiekosten. Hieruit worden in 2020 gelden onttrokken. De kosten voor het voortbestaan van het fonds worden geraamd op € 150.000.- per jaar.

Reserves

Vrije reserve

De resultaten worden toegevoegd voor zover zij niet benodigd zijn voor de vorming of instandhouding van de toeslagenreserve.

Toeslagenreserve

In verband met de liquidatie van het fonds per 1-1-2020 is het toeslagendepot per 31-12-2019 opgeheven.

Depot aanvullingsregeling AO

Dit betreft een depot welke tot en met 31 december 2006 onder het beheer van ANWB B.V. stond. Op verzoek van ANWB B.V. heeft het bestuur besloten om vanaf 1 januari 2007 dit depot in beheer te nemen. De betreffende middelen zijn begin 2007 door ANWB B.V. overgemaakt aan het fonds.

Het depot heeft als doel het financieren van de aanvullingsregeling bij minder dan 35% arbeidsongeschiktheid. Deze regeling verzorgt een aanvulling op het maandinkomen van ANWB werknemers die door het UWV minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn verklaard en ten gevolge van hun medische situatie bij de ANWB minder dan 83,6% van hun oude maandinkomen kunnen verdienen. Jaarlijks vindt door de ANWB BV dotatie aan het depot plaats, ter grootte van 0,3% van het SV-loon onder aftrek van een franchise. Op grond van CAO-afspraken is bepaald dat de toevoeging voor boekjaar 2008 is bepaald op basis van de loonsom over de periode 1 januari 2008 tot en met 30 juni 2008; over het boekjaar 2010 t/m 2019 is, op grond van dezelfde afspraken, eveneens geen premie geheven.

Uit het depot worden alleen uitkeringen gedaan voorzover de hoogte van het depot dit toestaat. Het depot wordt gevoed op basis van een beschikbare premie, alleen als deze beschikbaar gesteld zijn door ANWB B.V. Het pensioenfonds draagt geen risico inzake de

uitkeringen; indien ANWB B.V. op enig moment een toezegging heeft gedaan welke niet meer uit het depot kan worden gefinancierd, zullen de betreffende kosten volledig ten laste van ANWB B.V. komen.

Het depot is overgedragen aan DNA Kring M.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfond

Categorie	Stand ultimo 2019	Aankopen/ Verstrek- kingen	Overdracht APF	Gerealiseerde koers- verschillen	Niet- gerealiseerde koers- verschillen	Stand 31-12-2020
Zakelijke waarden						
Aandelen beleggingsfondsen	656.410	0	-656.410	0	0	0
	656.410	0	-656.410	0	0	0
Vastrentende waarden						
Vastrentende waarden	1.115.034	0	-1.115.034	0	0	0
	1.115.034	0	-1.115.034	0	0	0
Derivaten						
Intrestderivaten	-51.057	0	51.057	0	0	0
	-51.057	0	51.057	0	0	0
Totaal beleggingen voor risico pensioenfond	1.720.387	0	-1.720.387	0	0	0
Derivaten opgenomen onder kortlopende schulden en overige passiva	65.109					0
Totaal beleggingen voor risico pensioenfond activa zijde	1.785.496					0

Categorie	Stand ultimo 2018	Aankopen/Verstrekkingen	Verkopen aflossingen	Gerealiseerde koersverschillen	Niet-gerealiseerde koersverschillen	Stand ultimo 2019
Zakelijke waarden						
Aandelen beleggingsfondsen	486.641	53.920	-3.470	1.569	117.750	656.410
	486.641	53.920	-3.470	1.569	117.750	656.410
Vastrentende waarden						
Vastrentende waarden	943.781	679.148	-567.563	-6.046	65.714	1.115.034
	943.781	679.148	-567.563	-6.046	65.714	1.115.034
Derivaten						
Intrestderivaten	12.637	0	-174.740	166.672	-55.626	-51.057
	12.637	0	-174.740	166.672	-55.626	-51.057
Totaal beleggingen voor risico pensioenfondsen	1.443.059	733.068	-745.773	162.195	127.838	1.720.387
Derivaten opgenomen onder kortlopende schulden en overige passiva	744					65.109
Totaal beleggingen voor risico pensioenfondsen activa zijde	1.443.803					1.785.496

	Ultimo 2020	Ultimo 2019
Genoteerde marktprijzen (inclusief afgeleide marktprijzen) ¹⁾	0	709.113
Onafhankelijke taxaties	0	0
Waarneembare marktdata waaronder netto contante waardeberekening ²⁾	0	-51.056
Andere geschikte methode ³⁾	0	1.062.330
	0	1.720.387

1) Dit betreft de beursgenoteerde obligaties.

2) Dit betreft de intrestderivaten.

3) Dit betreffen de feitelijke waarderingen op basis van intrinsieke waarde van de beleggingsfondsen.

	2020	2019
[2] Herverzekeringsdeel technische voorzieningen		
Stand 1 januari	6.183	6.414
Mutatie	-6.183	-231
Stand 31 december	0	6.183
[3] Vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen op ANWB B.V.	0	2.215
Vorderingen op MAA overig.	0	34
Vorderingen op Pharos	0	5
Vorderingen op Unigarant	0	283
Vorderingen op Logicx mobiliteit B.V.	0	67
Vorderingen op MAA Piloten	0	45
Vorderingen op herverzekeraar	0	6.910
Overige debiteuren	0	37
<i>Debiteuren inzake beleggingen</i>		
Te ontvangen dividendbelasting	1.971	0
Vastrentende waarden	0	3.510
Derivaten (Interest Rate Swaps)	0	465
Debiteuren beleggingen	0	2.112
Totaal vorderingen en overlopende activa	1.971	15.683
Dit betreft de openstaande vorderingen op de onrecht ingehouden dividendbelasting 2016, 2018 en 2019 uit Amerika. Zodra deze worden ontvangen, zullen de bedragen worden doorgestort naar De Nationale APF.		
In 2019 was de te ontvangen dividendbelasting verwerkt in de beleggingen.		
De vorderingen hebben naar verwachting een resterende looptijd van korter dan één jaar. De te ontvangen dividendbelasting zal naar alle waarschijnlijkheid worden gespreid over meer dan één jaar, waarvan ca. 800 met zekerheid binnen een jaar wordt ontvangen.		
[4] Liquide middelen		
Depotbanken	0	14.887
ING Bank N.V.	1.343	7.381
	1.343	22.268

	2020		2019
Passiva			
Reserves			
[5] Algemene reserve			
Stand per 1 januari	22.800	-	44.161
Saldobestemming boekjaar	-22.212	66.961	
Stand per 31 december	588		22.800
[6] Toeslagenreserve			
Stand per 1 januari	0	152	
Saldobestemming boekjaar	0	-152	
Stand per 31 december	0		0
Totaal eigen vermogen	588		22.800
<i>Het minimaal vereist vermogen bedraagt</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>71.791</i>
<i>Het vereist eigen vermogen bedraagt</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>276.994</i>
<i>De beleidsdekkingsgraad is</i>		<i>n.v.t.</i>	<i>98,4%</i>
<i>De dekkingsgraad is</i>		<i>n.v.t.</i>	<i>101,3%</i>

In verband met de collectieve waardeoverdracht per 1 januari 2020 is ultimo 2020 het wettelijk (minimum) vereist eigen vermogen niet meer van toepassing. Dit geldt ook voor de nominale dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad.

	2020	2019
Technische voorzieningen		
[7] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Stand per 1 januari	1.729.802	1.494.308
Het verloop van de voorziening is als volgt:		
– Pensioenopbouw	0	33.845
– Indexering en overige toeslagen	0	171
– Rentetoevoeging	0	-3.527
– Onttrekking voor pensioenuitkeringen	0	-36.048
– Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	0	-64
– Wijziging rentetermijnstructuur	0	251.754
– Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	0	-556
– Reguliere mutaties en kanssystemen	0	1.242
– Wijziging actuariële grondslagen	0	-15.158
– Collectieve waardeoverdracht	-1.729.802	0
– Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	0	3.835
Stand per 31 december	0	1.729.802
De Duratie van de voorziening bedraagt 0 (2019: 20,8)		
De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds is als volgt opgebouwd:		
– Actieve deelnemers	0	713.759
– Gewezen deelnemers	0	420.983
– Pensioengerechtigden	0	595.060
	0	1.729.802
[8] Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	0	6.183
Totaal technische voorzieningen	0	1.735.985
[9] Overige voorziening		
Stand per 1 januari	2.925	0
Dotatie liquidatiekosten	0	2.925
Onttrekking liquidatiekosten	-1.968	0
Vrijval ten gunste van het eigen vermogen	-357	0
	600	2.925
De voorziening is vastgesteld op basis van maximaal € 150.000 per jaar, voor een duur van maximaal 4 jaar, de verwachte afwikkelingstermijn van het fonds.		

[10] Langlopende schulden

Depot aanvullingsregeling AO
Te betalen dividendbelasting

	2020	2019
	0	1.481
	1.971	0
	1.971	1.481

Met de Nationale APF is overeengekomen dat de dividendbelasting wordt overgedragen, zodra de openstaande vorderingen uit Amerika zijn geïnd.

De depot aanvullingsregeling AO betreft een depot dat tot en met 31 december 2006 onder het beheer van ANWB B.V. stond. De betreffende middelen zijn begin 2007 door ANWB B.V. overgemaakt aan het fonds.

Uit het depot worden alleen uitkeringen gedaan voorzover de hoogte van het depot dit toestaat. Het depot wordt gevoed op basis van een beschikbare premie. Het pensioenfonds draagt geen risico inzake de uitkeringen. Indien ANWB B.V. op enig moment een toezegging heeft gedaan welke niet meer uit het depot kan worden gefinancierd, zullen de betreffende kosten volledig ten laste van ANWB B.V. komen.

Het depot is overgedragen aan DNA Kring M.

[11] Kortlopende schulden en overlopende passiva

Derivaten
Overlopende interest
Schuld aan ANWB B.V.
Belastingen en sociale premies
Schulden inzake pensioenuitvoerings- en administratiekosten

	0	65.109
	1	3
	0	54
	0	781
	154	492
	155	66.439

De kortlopende schulden hebben allen een looptijd van korter dan een jaar.

Er zijn geen beleggingen uitgeleend en er zijn geen beleggingen in ANWB B.V. en de aan haar gelieerde onderneming.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen:

Het pensioenfonds heeft een uitbestedingsovereenkomst afgesloten met AZL voor de pensioenuitvoering tot einde liquidatie.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum is een cheque van de Amerikaanse belastingdienst binnengekomen. Over 2018 is \$ 986.429,- aan niet terecht ingehouden dividendbelasting uitbetaald. Nu staan de jaren 2016 en 2019 nog open.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging college van vereffenaars

De voorzitter en de vereffenaar namens de gepensioneerden ontvangen een bezoldiging. Voor de voorzitter betreft dit een vergoeding van € 18.000,- per jaar, voor de gepensioneerde vereffenaar is deze vergoeding € 12.000,- per jaar. De vereffenaars die in dienst zijn van de werkgever ontvangen geen bezoldiging. De gemaakte onkosten worden vergoed.

Personeel

In 2020 worden de werkzaamheden voor het bestuursbureau verricht door werknemers die in dienst zijn van de werkgever. De kosten van deze werknemers worden (deels) doorberekend.

Baten en lasten	2020	2019
[12] Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfond		
Directe beleggingsopbrengsten		
Zakelijke waarden	0	2.450
Vastrentende waarden	0	4.177
Derivaten	0	548
Banken	-29	-27
Totaal directe beleggingsopbrengsten	-29	7.148
Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Gerealiseerde resultaten</i>		
Zakelijke waarden	0	1.569
Vastrentende waarden	0	-6.046
Derivaten	0	166.672
	0	162.195
<i>Ongerealiseerde resultaten</i>		
Zakelijke waarden	0	117.749
Vastrentende waarden	0	65.714
Derivaten	0	-55.632
	0	127.831
Totaal indirecte beleggingsopbrengsten	0	290.026

	2020	2019
Kosten van vermogensbeheer		
Beheerloon	-120	-1.198
Totaal kosten vermogensbeheer	-120	-1.198
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	-149	295.976
[13] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
Pensioenpremie werkgevers en werknemers ANWB B.V.	0	37.743
Pensioenpremie werkgevers en werknemers Unigarant N.V.	0	4.564
Pensioenpremie werkgevers en werknemers Logicx Mobiliteit B.V.	0	1.232
Inkoop VPL aanspraken 2020	0	2.292
Éénmalige afrekening slapende AO-ers	0	0
	0	45.831
Bijdrage financiering weerstandsvermogen	0	3.000
	0	48.831
Feitelijke premie (regulier)	0	41.215
Kostendekkende premie	0	45.354
Gedempt kostendekkende premie	0	28.764
De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	0	38.006
– Opslag in stand houden vereist vermogen	0	6.210
– Opslag voor uitvoeringskosten	0	1.138
	0	45.354

Het fonds maakt sinds 2016 gebruik van de wettelijke mogelijkheid de premie te dempen. De gedempte kostendekkende premie is sindsdien de (toets)premie waaraan de feitelijke premie, gebaseerd op een vast (doorsnee)premiepercentage, wordt getoetst teneinde kostendekkendheid vast te stellen. In de abtn is opgenomen dat de premie wordt gebaseerd op het verwacht toekomstig rendement met maximale parameters conform de Regeling Parameters. De opslag voor het bereiken c.q. in stand houden van het vereist eigen vermogen op 1 januari 2016 is procentueel gelijk aan de opslag bij de kostendekkende premie.

	2020	2019
De gedempte kostendeekkende premie is als volgt opgebouwd:		
– Actuarieel benodigd	0	24.922
– Opslag in stand houden vereist vermogen	0	2.704
– Opslag voor uitvoeringskosten	0	1.138
	0	28.764
[14] Saldo van overdrachten van rechten		
Overgenomen pensioenverplichtingen	0	465
Overgedragen pensioenverplichtingen	0	-943
Collectieve waardeoverdracht	-1.752.923	0
	-1.752.923	-478
De collectieve waardeoverdracht betreft de overgedragen beleggingen en de overboeking van het weerstandsvermogen, liquide middelen en vorderingen op de herverzekeraar. Tevens is hierin meegenomene overdracht van het depot AO.		
[15] Pensioenuitkeringen		
Pensioenen		
Ouderdomspensioen	0	-28.713
Partnerpensioen	0	-4.916
Wezenpensioen	0	-96
Invaliditeitspensioen	0	-958
Subtotaal	0	-34.683
Andere uitkeringen		
Afkoopsommen	0	-61
Vrijval niet opgevraagde pensioenen ¹⁾	227	0
Overige	0	-1.277
Subtotaal	227	-1.338
Totaal pensioenuitkeringen	227	-36.021

1) Er is besloten om de verplichting 'Niet opgevraagde pensioenen te laten vrijvallen. Er zijn geen adresgegevens meer te achterhalen en betrokkenen hebben zich ook niet gemeld. Deze vrijval komt ten goede aan het saldo dat bij liquidatie wordt overgedragen aan De Nationale APF.

	2020	2019
[16] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Pensioenopbouw	0	-33.845
Indexering en overige toeslagen	0	-171
Rentetoevoeging	0	3.527
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	0	36.048
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	0	64
Wijziging rentetermijnstructuur	0	-251.754
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	0	556
Reguliere mutaties en kanssystemen	0	-1.242
Wijziging actuariële grondslagen	0	15.158
Collectieve waardeoverdracht	1.729.802	0
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	0	-3.835
	1.729.802	-235.494
[17] Mutatie overige voorziening		
Mutatie liquidatievoorziening	2.325	-2.925
[18] Risico herverzekering		
Premies herverzekering	-337	-3.955
Uitkeringen uit herverzekering	-443	3.092
Winstdeling herverzekering	325	0
	-455	-863

Het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico zijn volledig herverzekerd bij Leidsche Verzekerings Maatschappij. Beide risico's zijn herverzekerd op basis van risicokapitalen. De verzekeringsovereenkomst is in werking getreden op 1 januari 2016 en eindigt op 31 december 2018. Het contract is in 2019 met 1 jaar verlengd. De risico's zijn inmiddels overgenomen door De Nationale APF op basis van overeenkomst tot contractoverneming.

	2020	2019
[19] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratie	-294	-985 ¹⁾
Kosten management pensioenfonds	-148	-317
Accountantscontrole van de jaarrekening	-89	-77
(Fiscale) adviesdiensten	-27	-16
Actuaris	-83	-316
Contributies en bijdragen	-130	-130
Advieskosten	-25	-166
Overige kosten	-243	-210
Totaal Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.039	-2.217
Saldo van baten en lasten	-22.212	66.809

Resultaatbestemming

	2020	2019
	x € 1.000	x € 1.000
Algemene reserves	-22.212	66.961
Toeslagenreserves	0	-152
	-22.212	66.809

1) Inclusief 144 voor incidentele kosten inzake wettelijke projecten 2019 en inregeling.

Risicoparagraaf

(in duizenden euro)

In de risicoparagraaf binnen het verslag van het college van vereffenaars is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna worden een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekort situatie verkeert.

In verband met de collectieve waardeoverdracht per 1 januari 2020 is ultimo 2020 het wettelijk (minimum) vereist eigen vermogen niet meer van toepassing. Voor 2020 zijn onderstaande genoemde risico's niet meer van toepassing.

	2020		2019	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	0	0,0	26.852	0,8
Zakelijke waarden risico (S2)	0	0,0	208.351	11,3
Valutarisico (S3)	0	0,0	26.670	0,1
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	0	0,0	79.442	3,2
Verzekeringstechnisch risico (S6)	0	0,0	49.472	0,5
Actief beheer risico (S10)	0	0,0	19.776	0,1
Diversificatie-effect	0		-133.569	
Vereist eigen vermogen risico fonds	0	0,0	276.994	16,0
Afname voor toerekening totale TV		0,0		0,0
Totaal Vereist eigen vermogen	0	0,0	276.994	16,0
Dekkingsgraad		n.v.t.		101,3
Beleidsdekkingsgraad		n.v.t.		98,4
Minimaal vereiste dekkingsgraad		n.v.t.		104,2
Strategisch vereiste dekkingsgraad		n.v.t.		116,0
MVEV absoluut		n.v.t.		71.791

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt, doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen.

Aandelen- en vastgoedrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen en vastgoed in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende zakelijke waarden categorieën getoond.

	2020		2019	
	€	%	€	%
<i>Verdeling Aandelen en Vastgoed per categorie:</i>				
Ontwikkelde markten (Mature markets)	0	0,0	590.199	91,3
Opkomende markten (Emerging markets)	0	0,0	56.005	8,7
	0	0,0	646.204	100,0

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt, doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl veel van de beleggingen van het pensioenfonds in niet-euro luiden. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om een gedeelte van haar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Door meer dan 100% van het risico af te dekken loopt het fonds risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Het valutarisico wordt berekend aan de hand van een scenario waarbij wordt uitgegaan van een waardedaling van de beleggingen in vreemde valuta van 20%. Het valutarisico is het totale negatieve effect op de waarde van alle beleggingen als gevolg van dit scenario. Afdekking van het valutarisico vindt plaats via derivatencontracten.

	2020		2019	
	€	%	€	%
<i>Zakelijke waarden naar valuta na afdekking met derivaten</i>				
Euro	0	0,0	96.225	15,5
Amerikaanse dollar	0	0,0	308.810	49,9
Hong Kong dollar	0	0,0	15.457	2,5
Australische dollar	0	0,0	12.002	1,9
Britse pound sterling	0	0,0	48.890	7,9
Zwitserse franc	0	0,0	22.836	3,7
Zweedse kroon	0	0,0	17.430	2,8
Overige	0	0,0	97.503	15,8
	0	0,0	619.153	100,0
<i>Vastrentende waarden naar valuta na afdekking met derivaten</i>				
Euro	0	0,0	673.044	64,4
Amerikaanse dollar	0	0,0	351.589	33,7
Britse pound sterling	0	0,0	19.829	1,9
	0	0,0	1.044.462	100,0
<i>Totaal beleggingen naar valuta na afdekking met derivaten</i>				
Euro	0	0,0	1.585.811	91,4
Amerikaanse dollar	0	0,0	34.872	2,0
Hong Kong dollar	0	0,0	18.459	1,1
Australische dollar	0	0,0	13.790	0,8
Britse pound sterling	0	0,0	2.652	0,2
Japane yen	0	0,0	334	0,0
Zwitserse franc	0	0,0	23.208	1,3
Zweedse kroon	0	0,0	21.063	1,2
Overige	0	0,0	35.085	2,0
	0	0,0	1.735.274	100,0

Kredietrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat één of meerdere van haar tegenpartijen niet aan de vooraf afgesproken betalingen kan voldoen. Bij de berekening van het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Het kredietrisico binnen de vastrentende waarden portefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese AAA rating impliceert dat de vastrentende waarden belegging geen kredietrisico loopt. Daarentegen worden beleggingen die geclassificeerd staan onder 'lager dan BBB' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd. Beleggingen die geen rating ontvangen worden als risicovol beschouwd.

	2020		2019	
	€	%	€	%
<i>Rating vastrentende waarden:</i>				
AAA	0	0,0	166.412	15,9
AA	0	0,0	169.222	16,2
A	0	0,0	122.828	11,8
BBB	0	0,0	168.276	16,1
Lager dan BBB	0	0,0	415.856	39,8
Overige	0	0,0	1.868	0,2
	0	0,0	1.044.462	100,0
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:</i>				
Resterende looptijd < 1 jaar	0	0,0	380.560	36,4
Resterende looptijd <> 5 jaar	0	0,0	139.398	13,3
Resterende looptijd <> 10 jaar	0	0,0	192.227	18,4
Resterende looptijd <> 20 jaar	0	0,0	200.674	19,2
Resterende looptijd >= 20 jaar	0	0,0	131.603	12,6
	0	0,0	1.044.462	100,0

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd.

	2020		2019	
	€	%	€	%
Zakelijke waarden				
<i>Verdeling zakelijke waarden per regio:</i>				
Europa	0	0,0	212.204	34,3
Noord-Amerika	0	0,0	295.270	47,7
Overige	0	0,0	111.679	18,0
	0	0,0	619.153	100,0
Vastrentende waarden				
<i>Verdeling vastrentende waarden per regio:</i>				
Europa	0	0,0	666.662	63,8
Noord-Amerika	0	0,0	220.263	21,1
Overige	0	0,0	157.537	15,1
	0	0,0	1.044.462	100,0

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Vastgesteld

Den Haag, 26 januari 2021

Jaap Groen
voorzitter

Jan Rijnveld
secretaris

Overige gegevens

Statutaire bepaling van resultaatbestemming

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie te 's-Gravenhage is aan Aon Nederland cv de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2020.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie. Omdat Aon Nederland cv beschikt over een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode, is het toegestaan dat andere actuarissen en deskundigen aangesloten bij Aon Nederland cv wel andere werkzaamheden verrichten voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op EUR 8.800.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven EUR 440.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Ik heb geconstateerd dat de verplichtingen per 1 januari 2020 volledig zijn overgedragen aan Stichting De Nationale Algemeen Pensioenfonds en dit betrokken in mijn oordeel. Ik heb me ervan overtuigd dat in 2020 geen nieuwe verplichtingen door Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie zijn aangegaan.

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, voor zover van toepassing in verband met de afwezigheid van verplichtingen in het pensioenfonds per balansdatum.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de verplichtingen zijn overgedragen naar Stichting De Nationale Algemeen Pensioenfonds.

Eindhoven, 26 januari 2021

Drs. J.A.M. Dankers AAG
verbonden aan Aon Nederland cv

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vereffenaars van Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie

Verklaring over de in het verslag over het boekjaar opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit verslag over het boekjaar opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2020;
- de staat van baten en lasten over 2020;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie (hierna: de stichting) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€ 8,8 miljoen
Toegepaste benchmark	0,5% van het pensioenvermogen per 1 januari 2020, zijnde het totaal van de technische voorzieningen en de reserves voor uitvoering van de collectieve waardeoverdracht.
Nadere toelichting	Wij hebben voor deze grondslag gekozen omdat dit het vermogen betreft dat de basis vormt voor de collectieve waardeoverdracht en de vereffening van de stichting. Voor het bepalen van het percentage hebben wij gelet op de liquidatie van de stichting een percentage van 0,5% gehanteerd. De materialiteit is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de vereffenaars overeengekomen dat wij aan de vereffenaars tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 440 duizend rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de vereffenaars gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Ten opzichte van de controleverklaring 2019 hebben wij ervoor gekozen uitsluitend het kernpunt 'Liquidatie van het pensioenfonds' op te nemen. De kernpunten 'Ontwikkeling van de (beleids)dekkingsgraad', 'Waardering en toelichting van beleggingen voor risico pensioenfonds zonder genoteerde marktprijzen' en 'Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen' waren gezien het liquidatiebesluit en de collectieve waardeoverdracht per 1 januari 2020 niet meer van toepassing.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Liquidatie van het pensioenfonds

Risico

De situatie omtrent de liquidatie van de stichting is toegelicht in toelichting 'Liquidatie' van de jaarrekening en 'Besluit tot CWO' van het verslag van het college van vereffenaars, waarin onder andere is uiteengezet dat op 22 augustus 2019 het besluit tot liquidatie is genomen, de collectieve waardeoverdracht per 1 januari 2020 heeft plaatsgevonden, de vereffeningperiode is uitgesteld en dat de stichting de voorziening voor liquidatiekosten hierop heeft aangepast.

Bij het vaststellen van de hoogte van de voorziening voor toekomstige liquidatiekosten is door de vereffenaars rekening gehouden met de reguliere kosten over 2020, de raming van toekomstige kosten van de uitvoerder en de wens van DNB om een negatief liquidatiesaldo zo mogelijk te voorkomen en toegelicht in toelichting 'Financiële positie van Stichting Pensioenfonds ANWB in liquidatie' van het verslag van het college van vereffenaars.

De collectieve waardeoverdracht heeft per 1 januari 2020 plaatsgevonden waarbij alle verplichtingen en bezittingen van de stichting zijn overgedragen aan De Nationale APF. Dit betrof de belangrijkste transactie voor de stichting in 2020 en is toegelicht in toelichting '[14] Saldo van overdrachten van rechten' van de jaarrekening en 'onderwerpen in 2020' van het verslag van het college van vereffenaars.

Zoals beschreven in de toelichting 'Liquidatie' van de jaarrekening vervalt de continuïteitsveronderstelling in deze situatie. De vereffenaars verwachten aan alle verplichtingen te voldoen alvorens de stichting zal worden geliquideerd. De gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving zijn onder toepassing van RJ170 ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand boekjaar en toegelicht in de sectie 'grondslagen voor waardering en resultaatbepaling'.

Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de gevolgen van het besluit tot liquidatie, de verlenging vereffening van de stichting, de aanpassing van de voorziening voor liquidatiekosten en de collectieve waardeoverdracht niet toereikend zijn verwerkt en toegelicht in de jaarrekening.

Liquidatie van het pensioenfonds

Onze controleaanpak	<p>Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van de vereffening van het pensioenfonds, de voorziening voor liquidatiekosten, de collectieve waardeoverdracht en de gevolgen voor de grondslagen voor financiële verslaggeving en toelichting in de jaarrekening bestonden onder andere uit:</p> <ul style="list-style-type: none">– het kennisnemen van het besluit tot collectieve waardeoverdracht en de goedkeuring van De Nederlandsche Bank, de contractuele afspraken met Stichting De Nationale Algemeen Pensioenfonds en van het besluit tot liquidatie van de stichting;– het bepalen en toetsen van de gevolgen van de besluitvorming op de jaarrekening, specifiek op de gehanteerde grondslagen in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving;– het beoordelen van de verlenging van de vereffeningstermijn gerelateerd aan het innen van de terug te vorderen dividendbelasting;– het toetsen van de overgedragen waarden volgens de overeenkomsten inzake collectieve waardeoverdracht, specifiek op de waardering van de belegging voor risico pensioenfonds en de technische voorzieningen per 1 januari 2020, evenals de benodigde goedkeuringen hiervoor;– het beoordelen van de afloop van de balansposten en afgrenzing opbrengsten en kosten, inclusief het beoordelen van mutaties gedurende 2020 en het analyseren van opvallende mutaties of het uitblijven van verwachte mutaties;– het onderzoeken van de afrekeningen met de herverzekeraar in 2020 middels afstemming met de herverzekeraar en de overeenkomst tot contractoverneming per 1 januari 2020;– het beoordelen van de onttrekkingen en vrijval in de voorziening liquidatiekosten gedurende 2020 en het toetsen of de wijzigingen in de uitgangspunten voor het vast stellen van de voorziening liquidatiekosten volledig zijn; en– het toetsen van de toelichting inzake het liquidatiebesluit en de collectieve waardeoverdracht in de jaarrekening en het verslag van het college van vereffenaars.
Belangrijke observaties	<p>Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de verantwoording en de daaraan gerelateerde toelichting in de jaarrekening van het besluit en de verlenging tot liquidatie, de aanpassing voorziening liquidatiekosten en de collectieve waardeoverdracht. Tevens kunnen wij ons verenigen met de gehanteerde grondslagen die zijn toegepast.</p>

Verklaring over de in het verslag over het boekjaar opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het verslag over het boekjaar andere informatie, die bestaat uit:

- Het verslag van het college van vereffenaars, inclusief gebeurtenissen na balansdatum;
- De overige gegevens;
- Het voorwoord van de voorzitter, college van vereffenaars en organisatie, het meerjarenoverzicht, het rapport van de compliance officer, het verslag van de raad van toezicht en het oordeel van het verantwoordingsorgaan.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan

de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De vereffenaars zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de vereffenaars voor de jaarrekening

De vereffenaars zijn verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader zijn de vereffenaars verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de vereffenaars noodzakelijk achten om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moeten de vereffenaars afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moeten de vereffenaars de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de vereffenaars het voornemen hebben om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De vereffenaars moeten gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de vereffenaars en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

-
- het vaststellen in de situatie dat de continuïteitsveronderstelling niet van toepassing is, dat de door de vereffenaars gehanteerde grondslagen overeenkomstig genoemd verslaggevingsstelsel aanvaardbaar zijn en dat voldaan is aan de toelichtingsvereisten. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij ons oordeel aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring;
 - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
 - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de vereffenaars onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de vereffenaars hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 26 januari 2021

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J. Slager RA